

Prædiken til 3. søndag efter trinitatis

Luk. 15, 1-10

Der er så mange slags billeder. Om ét kunstværk kan vi sige, at det er et smukt billede, et flot maleri, at det pynter på væggen. Men så har det heller ikke mere at sige os, og vi glemmer det igen. Der kan også være et kunstværk, der gør et så stort indtryk på os, at vi aldrig glemmer det, men gerne betragter det gang på gang, og altid får noget nyt ud af det. Da er det lykkedes for kunstneren at lægge et budskab ind i sit værk. Et landskabsmaleri kan vække minder, et portræt kan gøre et menneske levende for os.

Jesus var ikke kunstner i ordets almindelige forstand. Han hverken tegnede eller malede eller skrev, han holdt aldrig udstilling. Og dog har han efterladt os nogle uforglemmelige billeder, som vi må betragte gang på gang og altid får noget nyt ud af. Det er hans lignelser, hvoraf vi i evangeliet til 3. søndag efter trinitatis får hele to af de bedst kendte: lignelsen om det mistede får og lignelsen om den tabte mønt.

Vi kunne altså godt gå på udstilling i dag, stå stille foran hvert enkelt af Jesu billeder, se på det og diskutere det, indtil vi blev færdige med det og kunne gå videre til det næste. Men vi kan også vælge at træde lidt tilbage, så vi kan betragte begge lignelser un-

der ét og prøve at finde frem til det budskab, de er fælles om at udtrykke. Det budskab falder i tre dele.

Det første, vi lægger mærke til, er, at vi i dagens tekst bliver præsenteret for et usædvanlig klart billede af Jesus. Ham er det, disse lignelser vil vise os.

Derfor blev de oprindeligt fortalt. Der er nogle farisæere og skriftkloge, som giver ondt af sig, fordi de har svært ved at acceptere, at Jesus skal tage imod syndere og spise sammen med dem. Disse lovlydige jøder føler tydeligt ubehag ved at se, at toldere og syndere holder sig nær ved Jesus for at høre ham tale. De forstår ikke Jesus, han bliver mindre i deres øjne.

Så når Jesus nu giver sig til at fortælle lignelser, så er det for at beskrive sit kald og sin gerning gennem dem, for at forklare, så selv en farisæer kunne forstå det, hvorfor han var kommet til jorden.

Vi er selv så vant til at kalde Jesus vores frelser; men hvor tit tænker vi over, hvad det ord rummer? Af kærlighed og omsorg, af uselviskhed og opofrelse, af sorg og lidelse? I dag får vi hjælp til at se et billede af Guds Søn, som kom til verden for at frelse os, som gav sig helt og fuldt hen for at fuldende sin

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 280. 116. årgang
Juni 2015
ISSN 0901-2214

gerning. I den færøske salmebog står en salme, som oprindeligt er skrevet af den skotske digter Elisabeth Clephane. Der er måske noget ved det landskab, hun placerer den gode hyrde i, vi kan genkende, ligesom vi har let ved at sætte os ind i situationen og forstå, hvorfor den gode kvinde tænder lys og fejer huset og leder ivrigt, indtil hun finder sin tabte mønt. Med digterens egne ord:

Men ingen af de genløste ved,
hvor vejen var tung og lang.
De fatted' ret aldrig, hvad hyrden led
på denne sin frelsergang.
Han søgte ved dag, han søgte ved nat,
han søgte blandt klipper og tornekrat.

O, se dog de mange mærker af blod,
som langs med hans fodtrin står.
De skarpe klipper skar dybt hans fod,
de torne stak sår ved sår.
Og ulven han også kæmpede med,
så hjertebloodet randt derved.

Med begge sine lignelser lader Jesus farisæerne og os med se, hvem han er, og hvordan han forstår sin gerning som frelser: at Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte. At han er den gode hyrde, som sætter sit liv til for fårene. Det næste budskab, der synliggøres for vores øjne i dag, er et budskab om Gud. Det gamle Testamente lærer os ellers, at vi ikke skal lave noget billede af ham, der som Skaber har dannet os. Et sådant forsøg vil på forhånd være dømt til at mislykkes i al sin ufuldkommenhed. ”Du må ikke lave dig noget gudebillede i form af noget som helst

oppe i himlen eller nede på jorden eller i vandet under jorden. Du må ikke tilbede dem og dyrke dem”. Sådan er det gammeltestamentlige billedforbud ikke mindst et forbud mod at tilbede et ufuldkomment billede af Gud, som vi selv har lavet.

Så hvordan kan vi tillade os at sige, at de to lignelser i dag alligevel viser os et billede af Gud? Jo, det kan vi, sådan forstået, at vi bag Jesu gerning, der her skildres så klart, ser hans himmelske Far, som sendte ham. Jesus gør det, som Faderen vil, at han skal gøre. Hvis vi har set Jesus, så har vi også set Faderen.

Hvad hører vi da om Gud i dag? Vi hører, at han er den, der ikke vil miste nogen af os. Når du har forvildet dig bort fra ham, skal du vide, at Faderen savner dig og sætter alt ind på at finde dig igen og få dig godt hjem. Da ligger du som ingen anden på hans hjerte. Eller er det ikke sådan, forældre har det, at de omfatter det af deres børn, der er sygt eller i nød, med en særlig kærlighed i hjertet og i deres bønner?

Jesus siger om hyrden, at han lader de nioghalvfems får blive i ødemarken og går ud efter det, han har mistet. Han siger om kvinden, at hun er ligeglad med de ni mønter, men gør sig al mulig umage for at finde den, hun har tabt. Sådan er den fortabte synder ikke den tiende, men den første i Guds øjne. Sådan bliver du ikke nummer 100, men nummer 1 for Gud.

Endelig er der den tredje del af budskabet til os i dag, og det er et billede af os selv. Ikke som de fortabte enkeltindivider, men som en flok, et fællesskab, en menighed. Som dem, der gerne vil være Jesu disciple

og følge ham efter, bør vi også have hans sindelag. Det er et kald, en opgave og et ansvar, der påhviler os som kristne mennesker. Men det rejser jo nogle interessante spørgsmål. Er den kristne menighed et fællesskab, hvor også ”toldere og syndere” føler sig velkommen? Kan det lade sig gøre at vende ryggen til fællesskabet og blive borte, uden at nogen savner én? Hvad er der blevet af omsorg, hjælpsomhed og kærlighed, sådan som Jesus praktiserede det? Hans sorg over de mistede må da også være vores sorg. Hans glæde, det, han kalder ”glæde i himlen over en synder, der omvender sig”, må være vores glæde. Hvad enten vi tænker lokalt, ser os omkring i det samfund, vi lever i, eller globalt i den verden, der er kommet os så nær i medierne, er der mennesker nok at have omsorg for. Ja, det er et spørgsmål, om der ikke snarest er nioghalvfems får i ødemarken for hvert enkelt, der er fundet.

De to lignelser i evangeliet bliver altså til tre nye billeder. Det første er af Jesus, ham, der elsker os og giver sig selv for os. Det næste billede er af Gud, vores himmelske Far, der vil, at alle mennesker skal frelses. Og det tredje er af dem, der holder sig til Jesus for at høre ham.

Det er tre uforglemmeligt smukke billeder. De taler til os, hver gang vi præsenteres for dem. Og så er de så lyse og fine, fordi disse lignelser endte så godt. Det var ikke forgæves, kvinden fik fejlet sit hus, eller hyrden gik i udmarken. Deres store glæde bredte sig til venner og naboer, til veninder og nabokoner. Sådan som der bliver glæde i himlen over én synder, som omvender sig.

Også den dramatiske skotske salme ender i

fryd og gammen:

Men da han så dog til sidst med fryd

tog lammet i favn igen,

da bruste som mange vandes lyd

igennem Himmelen hen.

Guds engle de kvad til harpernes klang

med mægtig jubel en glædessang.

Jákup Reinert Hansen

Tidl. Sandø præstegæld

Salmer:

52, 300, 662, 168, 374

Redaktion

Sognepræst

Margrethe Dahlerup Koch

Høbrovej 3

6980 Tim

mdk@km.dk

Sognepræst

Søren Jensen

Byløkken 27

8240 Risskov

sjen@km.dk

Søndagslæsning

udkommer hver uge på

www.grundtvig.dk

– hvor man også

kan tilmelde sig

elektronisk nyhedsbrev

om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum

Farvergade 27

1463 København K

Telefon 3373 2800

vartov@vartov.dk